

PRO MEMORIA.

A megmaradt magyar zsidóság körében -különösen az első sorban érdekelt fővárosi zsidók között- rendkívüli megdöbbenést és nyugtalanságot váltott ki a lapok útján is közölt az a terv, hogy mindazok az áttérések, amelyek az elmúlt évben az idevonatkozó jogszabályok betartása nélkül történtek: kormányrendelettel hatályosaknak és érvényeseknek fognak nyilvánítottatni.-

Az esetek rendkívüli nagy számánál és az így jelentkező rendkívüli zsidó felekezeti érdeknél fogva ezuttal csak azokról a szabálytalan áttérésekről szólnunk, amelyek 1944-ben a német megszállás után történtek.-

Elég egyszerűen rámutatunk arra, hogy ebben az időben a zsidóknak a keresztény vallásra való tömeges áttérését a szó betűszerinti értelmében vett életmentési szándék váltotta ki. Ez köztudomású. Tízezerszámra kaptak keresztlevelet olyan zsidók, akik nemcsak az idevonatkozó jogszabályok pontos betartását mellőzték az áttéréseknél, hanem és legnagyobb mértékben olyanok, akik semmit sem tartottak be az előirt egyébként elég rigorozus törvényes rendelkezésekből. Egész századokat, iskolákat, házakat és háztömböket kereszteltek meg többek között, úgyhogy az egyéni áttérés a legtöbb esetben meg sem történt. A halálos veszedelemben és halálfélelemben élő zsidóság annakidején a legnagyobb hálával vette a keresztény egyházak lelkészei részéről megnyilatkozott azt a segítőkészséget, amelyet a keresztény hitre való áttérés megkönnyítésénél nyújtottak. Ezért a zsidóság ma is teljes mértékben elismeréssel adózik. Nem vitás, hogy sem a keresztény egyházak lelkészei, sem az érintett kikeresztelkedett zsidók maguk, sem gondoltak arra, hogy a szóbanlevő áttéréseknél a vallásváltoztatás komoly szándéka a legkisebb mértékben is fennállott volna. Rengeteg olyan eset van, hogy maga a fél egy pillanatig sem szüntette meg - az áttérés után sem - a zsidó vallás törvényei és szabványai szerinti életmódot. A zsidók a végszükség gondolatától úzve, kényszerhelyzetükben esengtek a keresztlevelekért. Így jutottak a zsidók tízezrei, felnőttek és gyermekek egyaránt keresztlevelekhez. Kétségtelen, hogy a vallás szabad gyakorlás magasatos gondolatának, amelyet törvénytáruk beiktatott és amely szerint mindenki szabadon és meggyőződése szerint vallhat bármely hitet: ezekkel az áttérésekkel semmiféle közössége nem volt. A vallási buzgalmat és a lelkiismereti szabadságot a legkisebb mértékben sem érinti tehát az, ha ezek az áttérések semmieseknek tekintetnek. Egyébként is azoknak a számára, akik őszinte és komoly vallási meggyőződésből kívánnak valamely keresztény vallásra áttérni: erre ezidő szerint is megvan a teljes szabadságuk, joguk és módjuk.-

A fent kifejtett belső érdemi okokon kívül teljes egészében fennáll az a formai cogens előfeltétel is, amelyet az idevonatkozó törvény és jogszabályok az áttérés hatályossága tekintetében előírnak.-

A joggyakorlat a törvénynek megfelelően mindenkor ragaszkodott az idevonatkozó formai előírásokhoz, amelyeket a törvényhozás ebben a nagyhorderejű kérdésben nyilvánvalóan komoly és mély okoknál fogva rendelt el. Semmiképpen sem történhetik meg tehát az, hogy a törvényellenes áttérések tízezrei hatályosaknak és érvényeseknek mondassanak ki.-

A magyar zsidóság nem engedhet abból a törvényes állás pontból, hogy mindazok az áttérések vagy látszatáttérések, amelyek az elmúlt évben az idevonatkozó jogszabályok megsértésével történtek: érvénytelenek és hatálytalanok.-

A fasiszta uralom a magyarországi zsidóság 4/5-ét -fájdalomfizikailag kiirtotta.-

Semmiképpen sem történhetik meg az, hogy a megmaradt töredék-zsidóság egy nagy hányadot elveszítsen tagállományából egy olyan rendelkezés kiadása folytán, amely a múlt évi törvényellenes, szabályellenes és meggyőződésellenes áttéréseket érvényeseknek nyilvánítaná.-

Annál is inkább kérjük tehát az ilyen tervbevett rendelkezés mellőzését, mert a magyar zsidóság nem tudja és nem is akarja elviselni a hívők itt érintett nagy tömegeinek elvesztését és azt, hogy taglétszáma

igen nagy részéről más felekezetek javára lemondjon.-
Ez ellen a végsőkig fog küzdeni, mert ebben a küzdelmében
mellette áll a törvény és az igazság.-